

η Ζούρτσα

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΖΟΥΡΤΣΑΝΩΝ ΑΘΗΝΑΣ

ΤΡΙΜΗΝΗ ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΝΕΩΝ ΦΙΓΑΛΕΩΝ (ΖΟΥΡΤΣΑΝΩΝ) ΑΘΗΝΑΣ • ΧΑΛΚΟΚΟΝΔΥΛΗ 25 Τ.Κ. 104 32 ΑΘΗΝΑ
ΑΡΙΘ. ΦΥΛΛΟΥ 148 • ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ - ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ - ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2020 • ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΑ: www.zourtsa.gr • e-mail:sylogos@zourtsa.gr • ΚΩΔΙΚΟΣ: 213622

Η ΒΟΥΛΗ ΚΑΙ ΟΙ ΜΑΘΗΤΕΣ ΜΑΣ

Του Στάθη Ηλ. Παρασκευόπουλου

• Ως ελεύθερος και ενεργός πολίτης, αλλά και ως άνθρωπος του πνεύματος -ας μου επιτραπεί αυτό και ως μη θεωρηθεί υπερβολικό, έτσι νιώθω- παρακολουθώ, κάπου-κάπου, και συζητήσεις που γίνονται στη Βουλή, στο Ναό της Δημοκρατίας, όπως συνηθίζουμε να λέμε και όπως πρέπει να είναι, ιδιαίτερα όταν υπάρχουν σοβαρά προβλήματα (όπως προϋπολογισμός, συνταξιοδοτικά και ασφαλιστικά, σχέσεις κράτους με πλατιά κοινωνικά στρώματα, το Σκοπιανό, πρόσφατα, και άλλα).

• Και, δυστυχώς, κάθε φορά απογοητεύομαι με το επίπεδο και την στάση των αοργητών. Με τις διχαστικές τους εκστομίσεις και με τη χυδαιολογία, πολλές φορές, που κατεβάζουν το επίπεδο στο ναδίρ. Εκεί, που θα έπρεπε να είναι ανεβασμένο το επίπεδο σε ψηλά πλατύσκαλα, που θα έπρεπε ο λόγος «έν αρχῆ» να είναι, (κατά το Ευαγγελικό), εκεί που θα έπρεπε να επικρατεί σύνεση και ομοψυχία για κορυφαία θέματα της εσωτερικής και της εξωτερικής πολιτικής. Κρίμα, όμως, για όσα διαμείβονται και για τον τρόπο που διαμείβονται.

• Και το χειρότερο: κάθε φορά, στα θεωρεία φιλοξενούνται και μαθητές από διάφορα σχολεία της χώρας, που τους καλωσορίζει -και σωστά πράττει- ο Πρόεδρος της Βουλής. Τι βλέπουν, όμως, και τι ακούνε τα παιδιά μας, οι αυριανοί πολίτες και η ζωντανή ελπίδα του μέλλοντος; Και τι εικόνα σχηματίζουν για τους πολιτικούς μας, με τις τόσες ανέσεις και τα τόσα προνόμια, και για το πολιτικό μας σύστημα; Και πάλι κρίμα!

• Οι παράγοντες αγωγής -ξέρουμε οι εκπαιδευτικοί- είναι η οικογένεια, το σχολείο, η Εκκλησία, η κοινωνία και η Πολιτεία (με Π κεφαλαίο). Ποια αγωγή ασκούν οι εκπρόσωποι μας στη Βουλή, στα νιάτα που τους παρακολουθούν, με την όλη τους συμπεριφορά στην αίθουσα και το διχασμό που ενσπείρουν; Ας έρθουν κάποτε στον εαυτό τους και ως αναστοχαστούν. Μήπως και αλλάξουν στάση. Πριν να είναι αργά γι' αυτούς και για όλους μας. Είμαστε άξιοι, από την Ιστορία μας, για καλύτερους πολιτικούς και για καλύτερη τύχη.
ΣΤΑΘΗΣ ΗΛ. ΠΑΡΑΣΚΕΥΟΠΟΥΛΟΣ

ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΕΡΓΑ

Του Ιωάννη Αντωνόπουλου

• Δεν μπορεί κανείς, παρά να συμφωνήσει με τη βασική ιδέα που διατρέχει το πιο πάνω κείμενο του κ. Στάθη Ηλ. Παρασκευόπουλου, έστω και αν με κάποιες λεπτομέρειες και διατυπώσεις δε συμφωνεί απόλυτα. Ο διάλογος, σε κάθε περίπτωση, χώρο και επίπεδο, πρέπει να διεξάγεται πολιτισμένα, με αλληλοσεβασμό των ομιλητών, χωρίς προσβολές και ύβρεις, με λόγο σοβαρό και με επιχειρήματα. Αναμφίβολα, οι όροι αυτοί πρέπει να τηρούνται στο Κοινοβούλιο, που το παρακολουθούν οι πολίτες, για να ενημερώνονται σωστά, να μην αποπροσανατολίζονται και να μην απογοητεύονται και απαξιώνουν την πολιτική, τους πολιτικούς και τη λειτουργία των θεσμών. Πόσο μάλλον, όταν ανάμεσα στους θεατές και ακροατές βρίσκονται μαθητές και, γενικά, νέοι, που χρειάζονται καλά παραδείγματα για τη ζωή τους και την πολιτική διαπαιδαγώγησή τους, με αρχές και αξίες ηθικής, σεβασμού, πολιτισμού και δημοκρατίας. Το παρόν κείμενο δεν έχει να προσθέσει κάτι στο κείμενο του κ. Παρασκευόπουλου, που αναφέρεται στα «λόγια» (ομιλίες κλπ.) που ακούγονται στη Βουλή. Με αφορμή, όμως, τα «λόγια», θα πει... δυο λόγια για τα «έργα» που γίνονται εκεί.

• Κατά το Σύνταγμα, τρεις είναι οι «Εξουσίες του κράτους»: η Νομοθετική, η Εκτελεστική και η Δικαστική. Η Βουλή έχει και ασκήσει τη Νομοθετική εξουσία. Παίρνει αποφάσεις και ψηφίζει τους νόμους, που εκτελεί (εφαρμόζει) η Κυβέρνηση, η οποία έχει την Εκτελεστική εξουσία. Οι εξουσίες αυτές, καθώς και η τρίτη, η Δικαστική, πρέπει, κατά το Σύνταγμα και τη λογική, να είναι χωριστές και ανεξάρτητες, χωρίς η μία να επηρεάζει την άλλη και να της επιβάλλει τη θέλησή της. Τι γίνεται, όμως, στη Βουλή; Τους νόμους τους ετοιμάζει η Κυβέρνηση, και η Βουλή τους επικυρώνει, είτε όπως είναι είτε με μικρές αλλαγές/τροπολογίες των κυβερνητικών βουλευτών και, σπάνια, της Αντιπολίτευσης. Από τους δικούς της βουλευτές η Κυβέρνηση απαιτεί κομματική πειθαρχία, την οποία, όποιος παραβιάσει, μπορεί να υποστεί συνέπειες, που φτάνουν μέχρι και τη διαγραφή του από το κόμμα. Πού είναι, λοιπόν, η ανεξαρτησία των βουλευτών, ως φορέων της ανεξάρτητης, κατά το Σύνταγμα, Νομοθετικής εξουσίας, αφού στην ουσία είναι αναγκασμένοι να πειθαρχούν στην Εκτελεστική εξουσία (στην Κυβέρνηση), έστω και αν η κρίση τους και η συνείδησή τους άλλα τους υπαγορεύει; Φυσικά, και για τους βουλευτές όλων των κομμάτων της Αντιπολίτευσης ισχύει η κομματική πειθαρχία, με τη διαφορά ότι η Αντιπολίτευση δεν κυβερνά ούτε αποτελεί ξεχωριστή εξουσία, με τη συνταγματική έννοια.

• Το γιατί οι βουλευτές πειθαρχούν, ακόμα και αναγκαστικά και παρά την τυχόν διαφωνία τους, εξηγείται από το φόβο για τις συνέπειες, που μπορεί να

έχει η απειθαρχία τους, στην πολιτική τους σταδιοδρομία. Γι' αυτό και οι τολμηροί και συνεπείς προς τον εαυτό τους, που κατά καιρούς εμφανίζονται, είναι λίγοι. Άξιοι, πάντως, σεβασμού και τιμής, αν το κάνουν από συνείδηση και όχι από οποιοδήποτε άλλο συμφέρον. Όμως, το θέμα είναι μεγάλο και ο μικρός χώρος της εφημερίδας δεν επαρκεί για περισσότερη ανάλυση. Άλλωστε, αυτό είναι έργο των ειδικών και όχι ενός σύντομου κειμένου ερασιτεχνικού προβληματισμού, όπως αυτό εδώ.

• Εκτός, όμως, από τον τρόπο λήψης των αποφάσεων και ψήφισης των νόμων, πολύ σοβαρό προβληματισμό προκαλεί και το περιεχόμενό τους. Κατά μεγάλο ποσοστό, ίσως και στην πλειοψηφία τους, έρχονται σε αντίθεση με τις προεκλογικές υποσχέσεις των κομμάτων, που τις ξεχνούν, όταν έρχονται στην κυβερνητική εξουσία. Το έχουμε δει επανειλημμένα στο παρελθόν, το βλέπουμε και σήμερα. Βέβαια, για αυτή την ασυνέπεια, η δυσaréσκεια των πολιτών κατευθύνεται προς την Κυβέρνηση, προς την Εκτελεστική εξουσία, αλλά δεν είναι άμοιρη ευθυνών και η Νομοθετική εξουσία, η Βουλή, όταν επικυρώνει την ασυνέπεια της Κυβέρνησης, υπονομεύοντας, έτσι, και ακυρώνοντας τη συνταγματική ανεξαρτησία της, ψηφίζοντας νόμους, που συχνά υπαγορεύονται από μη πολιτικά κέντρα αποφάσεων, από ξένους παράγοντες, από μεγάλα συμφέροντα και από τον... ιό της ρουσφετολογίας.

• Αν έλειπαν όλα αυτά, αν ήταν πράγματι ανεξάρτητη η Νομοθετική εξουσία από την Εκτελεστική, αν οι αποφάσεις και οι νόμοι υλοποιούσαν και δεν καθιστούσαν ψεύτικες και απατηλές τις προεκλογικές δεσμεύσεις των κομμάτων εξουσίας, αν υπήρχε σεβασμός στη συνταγματική αρχή της «λαϊκής κυριαρχίας», όπως ακριβώς την ονομάζει το Σύνταγμα, και αν οι εξουσίες ασκούσαν «υπέρ του λαού», όπως, επίσης, λέει το Σύνταγμα, αν οι εκλεγμένοι για το σκοπό αυτό και ορκισμένοι στο Σύνταγμα αντιπρόσωποι του λαού τηρούσαν τον όρκο τους, τότε θα μπορούσε να έχει νόημα ο χαρακτηρισμός της Βουλής ως Ναού της Δημοκρατίας, πραγματικού και όχι ψευδεπίγραφου.

• Για να το πετύχουμε αυτό, ποια στάση πρέπει να τηρήσουμε εμείς οι πολίτες; Να το ελπίζουμε; Ναι, δε βλέπεται, αφού η ελπίδα πεθαίνει τελευταία. Να το ευχόμαστε; Ναι, ολοψύχως, αλλά οι ευχές δε φτάνουν και, μαζί με την ελπίδα, μας αδρανοποιούν. Να το παλέψουμε; Ναι, αυτή είναι η πιο ελπιδοφόρα και η πιο αποτελεσματική λύση: η συνεχής πάλη και ο διαρκής αγώνας για δημοκρατία και δικαιώματα. Και στην περίπτωση μας, για να αλλάξει και όχι «να καεί» η Βουλή, όπως φωνασκούσαν πριν από μερικά χρόνια τα φασιστοειδή ξαδερφάκια και ομοϊδεάτες των πρόσφατων εισβολών στο αμερικανικό Καπιτώλιο.
ΙΩΑΝΝΗΣ ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΣ

Ευχές για το 2021

Αγαπητοί αναγνώστες της εφημερίδας,
μέλη και φίλοι του Συλλόγου μας,
συμπαιριώτισσες και συμπαιριώτες,
στη Ζούρτσα, στην Ελλάδα,
στο εξωτερικό, όπου γης,
σας ευχόμαστε καλή χρονιά,
με πρώτο αγαθό την υγεία,
και κάθε καλό
που επιθυμείτε.

ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΓΙΑ ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ

Αγαπητοί συμπαιριώτες, μέλη και φίλοι του Συλλόγου, αναγνώστες της εφημερίδας!

• Ο Σύλλογος έχει άμεση ανάγκη της οικονομικής σας υποστήριξης. Μην ξεχνάτε και μην καθυστερείτε να μας στέλνετε τις υποχρεωτικές συνδρομές σας για την εφημερίδα και όποια τυχόν προαιρετική επί πλέον προσφορά σας.

• Για αποφυγή καθυστερήσεων και για διευκόλυνσή σας, παραθέτουμε τους τραπεζικούς λογαριασμούς του Συλλόγου, όπου μπορείτε να κάνετε την κατάθεσή σας.

1) ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ:

Αρ. λογ.: 6028 010224 822

(ή IBAN GR 33 0171 0280 0060 2801 0224 822)

2) ΤΡΑΠΕΖΑ ALPHA BANK:

Αρ. λογ.: 232002 101038017

(ή IBAN GR 50 0140 2320 2320 0210 1038 017)

• Περιμένουμε την ανταπόκρισή σας.
Ο Σύλλογος δεν έχει άλλους πόρους.

Διαβάστε σ' αυτό το φύλλο

- ▶ Νέα από το χωριό ..... σελ. 2
- ▶ Για την πανδημία (ποίημα) 2
- ▶ Συντροφιά μου (ποίημα) 2
- ▶ Το συγκέσιο (λαογραφικό κείμενο) 3
- ▶ Σχέση οδηγός (ποίημα) 4
- ▶ Δίψα για φώτιση (διήγημα) 4
- ▶ Κοινωνικά-συνδρομές-δωρεές 5
- ▶ 2021, 200στό έτος από την Επανάσταση 6
- ▶ Δημοτικό ποίημα-τραγούδι 6
- ▶ Αδαμαντία (συνέχεια διηγήματος) 6
- ▶ Ο δρόμος για το κοιμητήριο (σκέψεις & προτάσεις) 6

ΝΕΑ ΑΠΟ ΤΟ ΧΩΡΙΟ ΜΑΣ

• **Ζωντάνεψε η Βρύση Καραντώνη.** Μετά από δεκαέξι χρόνια, υδροδοτήθηκε με πόσιμο νερό και ηλεκτροδοτήθηκε η γνωστή πέτρινη βρύση στην είσοδο του χωριού, όπως ερχόμαστε από το Θολό, που κατασκευάστηκε το

2004 με πρωτοβουλία του Συλλόγου Ζουρτσάνων Αθήνας και χρηματοδότηση των απόδημων συμπατριωτών από την Αμερική, αδελφών Καλογιάννη. Στο πρόσφατο «ζωντάνεμα» της βρύσης η πρωτοβουλία ανήκει στον πρόεδρο της τοπικής Κοινότητας Νίκο Κουσόπουλο, που είχε και τη σημαντική βοήθεια εθελοντών και καταστημάτων της περιοχής, με προσφορά εργασίας και υλικών για το έργο, τους οποίους και ευχαριστεί θερμά, καθώς και αυτούς που βοήθησαν στην ανακατασκευή του «ΟΧΙ», στην πλαγιά πάνω από τη βρύση. Τον πρόεδρο και όλους τους συντελεστές ευχαριστεί και συγχαίρει ο Σύλλογός μας και η εφημερίδα μας.

• **Εργασίες ασφαλτόστρωσης της κεντρικής οδού.** Η απαραίτητη, για τεχνικούς, πρακτικούς και αισθητικούς λόγους, ασφαλτόστρωση του κεντρικού δρόμου του χωριού, από το Ηρώο μέχρι το ιατρείο, έχει αρχίσει με την πρώτη φάση, δηλαδή με τις εργασίες της επιφανειακής επίστρωσης, αφού προηγουμένως ξηλώθηκε ο παλιός τάπητας, και αναμένεται να ολοκληρωθεί την προσεχή άνοιξη, με την τελική επίστρωση.

• **Ο εορτασμός της επετείου της 28ης Οκτωβρίου 1940.** Με έντονη βροχή και συνθήκες COVID-19 εορτάστηκε η εθνική επέτειος,

χωρίς παρελάσεις και χορούς, που γίνονταν άλλες χρονιές. Πραγματοποιήθηκε η δοξολογία, με την παρουσία των σημαιοφόρων των σχολείων, μερικών επισήμων και λιγο-

στών κατοίκων, όπου τον πανηγυρικό της ημέρας εκφώνησε η μαθήτρια του Λυκείου Δωρονίκη Καπλάνη, και η επιμνημόσυνη δέηση και η κατάθεση στεφάνων στο Ηρώο.

• **Από τις δραστηριότητες της Δ.Ε.Ο.Φ.** Πάντα εν δράσει βρίσκεται η Διασωστική Εθελοντική Ομάδα Φιγαλίας, με τις χρήσιμες και, συχνά, σωτήριες επεμβάσεις της. Μια απ' αυτές ήταν ο απεγκλωβισμός και η παροχή πρώτων βοηθειών σε γυναίκα, κάτοικο Λεπρού, που πρόσφατα παρασύρθηκε και τραυματίστηκε σοβαρά από διερχόμενο όχημα στα Ρεβελέικα. Και σε άλλα συμβάντα η Δ.Ε.Ο.Φ. βρέθηκε πρώτη παρούσα, όπως στο σοβαρό τροχαίο ατύχημα με οδηγό μοτοσυκλέτας, στον σοβαρό τραυματισμό ιερέα στο Κρουνέρι, σε περιστατικά με τσιμπήματα σφήκας και φιδιών το περασμένο καλοκαίρι, σε περιπτώσεις πυρκαγιάς και πολλά άλλα. Περιττό να τονιστεί ότι η Δ.Ε.Ο.Φ., που είναι εγγεγραμμένη εδώ και χρόνια στο Μητρώο Πολιτικής Προστασίας, χρειάζεται την υποστήριξη, τόσο του κράτους όσο και των πολιτών, για να αντεπεξέρχεται και να ανταποκρίνεται στις ανάγκες που προκύπτουν. Και όσο το κράτος είναι, όπως συνήθως, φειδωλό, τόσο περισσότερο χρειάζεται η στήριξη άλλων φορέων, ιδιωτών και πολιτών. Στο παρελθόν έχουμε αναφερθεί σε τέτοιες πρωτοβουλίες, στις οποίες πρόσφατα προστέθηκε και η δωρεά πυροσβεστικού υλικού από το Πυροσβεστικό Σώμα Εθελοντών Νέου Βουτζά Ανατολικής Αττικής, που η Δ.Ε.Ο.Φ. ευχαριστεί θερμά. Αξιέπαινα παραδείγματα προς μίμηση.

• **Η πλατεία της Φασκομηλιάς.** Ολοκληρώθηκε η αγορά οικοπέδου για τη δημιουργία πλατείας και ξεκινούν άμεσα και οι μελέτες

για την κατασκευή του έργου, που τόσο ανάγκη είχαν οι κάτοικοι του οικισμού. Το οικόπεδο βρίσκεται κοντά στον κεντρικό δρόμο Θολού-Φιγαλίας, μπροστά από την εκκλησία του Αγίου Νικολάου και αγοράστηκε αντί 30.000 ευρώ. Η δημιουργία πλατείας θα συμβάλει στην ψυχαγωγία και τη βελτίωση της κοινωνικής ζωής των κατοίκων και των επισκεπτών.

Πηγή: ΦΙΓΑΛΙΑNews24

Επιμέλεια: ΙΩΑΝΝΗΣ ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΝΔΗΜΙΑ

Ένας χρόνος πέρασε που ήρθε η πανδημία και ολόκληρη συγκλόνησε την παγκόσμια κοινωνία.

Από την Κίνα εκίνησε κι απλώθηκε τριγύρω, μα έγινε ανεξέλεγκτη σε όλη την υφήλιο.

Ιός σκληρός κι αόρατος, εχθρός του κάθε ανθρώπου, κι όταν θα μπει στο σώμα του, του φέρνει το κακό του.

Όλοι οι επιστήμονες παιδεύουν το μυαλό τους, για να βρεθεί η ίαση για όλους τους ανθρώπους.

Τους βρήκε απροετοίμαστους αυτή η πανδημία και τρέχουν και δε φτάνουνε, χωρίς αμφιβολία.

Όμως οι άνθρωποι νοσούν, παν στα νοσοκομεία, για να αντέξουν στον ιό, κάνοντας θεραπεία.

Μαζί γιατροί, νοσηλευτές δίνουνε την ψυχή τους, παλεύοντας νυχθημερόν να σώσουν τη ζωή τους.

Άλλοι τα καταφέρνουνε κι έχουν χαρά μεγάλη, και άλλοι όμως φεύγουνε για τη ζωή την άλλη.

Κάποιοι, προτού να φύγουνε, τα μάτια τους πριν κλείσουν, την οικογένεια θέλουνε να δουν και να μιλήσουν.

Κι ένας μιλάει στο γιόκα του, στ' αγαπημένα εγγόνια, στη λατρευτή γυναίκα του, που θα λατρεύει αιώνια.

Τα τελευταία λόγια του, τα λέει στα παιδιά του, ο θάνατος είναι πιο γλυκός από τη μοναξιά του.

Κι όταν εκπνέουν οι άρρωστοι κι αδειάζουν τα κρεβάτια, όλοι οι γιατροί υποφέρουνε με βουρκωμένα μάτια.

Πάρτε, γιατροί, τα φάρμακα, σκίστε τη συνταγή σας, γιατί εμάς δεν έσωσε ούτε η εντατική σας.

Και όσους δεν τους άγγιξε καθόλου η πανδημία, σε λίγο θα ξεχάσουνε αυτή την ιστορία.

Μα όσοι μέλος έχασαν της οικογένειάς τους, ο πόνος και η θλίψη τους δε φεύγει απ' την καρδιά τους.

Μα στην απελπισία μας φωλιάζει αισιοδοξία, να κάνουμε εμβόλιο, να φύγει η πανδημία.

Κάνω, Θεέ μου, μια ευχή, διώξε την πανδημία, παγκόσμια να ανακουφιστεί και να ανασάνει η κοινωνία.

Με πολύ πόνο και αγάπη για όλους τους ανθρώπους
Κων/να (σύζ. Ιωάννη) Κρεστεινίτη

ΣΥΝΤΡΟΦΙΑ ΜΟΥ

Νιώθω την μοναξιά μου απανωτή τις μέρες του ήλιου, συντροφιά μου, τα βράδια μνήμες ατελείωτες μέσα στο χρόνο περπατάνε.

Οι σκέψεις μου πηγαινοέρχονται μια πίσω από την άλλη, σε κάποιο σημείο σταματούν να στοχαστούν και πάλι.

Όσο τα χρόνια διαβαίνουν στη ζωή από το ένα σκαλοπάτι στ' άλλο, τότε νιώθω πόσο τα χρόνια τρέχουνε το ένα πίσω από τ' άλλο.

Συντροφιά μου, μη με αφήνεις μοναχό στα τελευταία χρόνια της πνοής μου, έλα να περπατήσουμε μαζί πάνω στα καλντερίμια της ψυχής μου!

Βασίλης Α. Αβράμης

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΖΟΥΡΤΣΑΝΩΝ ΑΘΗΝΑΣ

Ιδιοκτήτης

Σύλλογος Ζουρτσάνων

Αθήνας και Πειραιά

«Ο ΑΓΙΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ»

Χαλκοκονδύλη 25 Τ.Κ. 104 32 Αθήνα

Τηλ.: 210 5239423

...

Εκδότης - Διευθυντής:

Βασίλειος Κ. Γλούμης

Ουρανοπούλεως 12, Τ.Κ. 111 42 Αθήνα

Τηλ.: 210 2927747

...

Σύνταξη - Επιμέλεια έκδοσης: Το Δ.Σ.

...

Ηλεκτρονική Σελιδοποίηση - Εκτύπωση

Καρπούζη Αριστέα & Υιοί Ο.Ε.

Θεοδοσίου 23 Ίλιον Τ.Κ. 13121

Τηλ.-Fax: 210 2619 003 - 210 2619 696

e-mail: karpouzi@otenet.gr

...

ΕΙΣΦΟΡΕΣ ΕΤΗΣΙΕΣ

Εσωτερικού Ευρώ 10 - Εξωτερικού \$ 40

Ενοικιάζονται Διαμερίσματα

στη Νέα Φιγαλία (Ζούρτσα)

ΓΡΗΓΟΡΟΠΟΥΛΟΣ ΣΠΥΡΟΣ

Τηλ.: Γρηγόρης 6972496616

Σπύρος 0015168481119

Πωλείται

Κατοικία 110 τ.μ., δύο ορόφων, σε οικόπεδο 125 τ.μ., στη θέση Δαμουρτζέικα Νέας Φιγαλίας, κοντά στην πλατεία.

Το σπίτι χρήζει πλήρους ανακαίνισης ή κατεδάφισης. **Τηλ.: 6945494945.**

ΤΟ ΣΥΓΚΕΣΙΟ (ΤΟ ΣΥΝΟΙΚΕΣΙΟ)

Οι συζητήσεις που γίνονται μεταξύ δύο οικογενειών, προκειμένου να γίνει ένας γάμος, λέγονται συγκέσιο. Αυτές γίνονται είτε απευθείας μεταξύ των οικογενειών είτε μέσω τρίτων. Αυτοί οι τρίτοι λέγονται προξενητές ή συμπεθεροφτιάχτες. Κυρίως είναι γυναίκες. Αυτές καταφέρνουν να μιλούν πολύ, να έχουν πειθώ για να επιτύχουν το σκοπό τους. Έχουν την ικανότητα να υπερτονίζουν τα προτερήματα και να ελαχιστοποιούν ή να εξαφανίζουν τα ελαττώματα των ατόμων, να κάνουν το άσπρο μαύρο, που λέμε, προκειμένου να καταφέρουν τους ενδιαφερόμενους. Και αυτό γίνεται έναντι αμοιβής, είτε οικονομικής είτε άλλης μορφής.

Γνωστές μας είναι οι προξενήτρες των παλιών κινηματογραφικών ταινιών, η Βασιλειάδου, η Νέζερ και άλλες, που, με ανταλλάγματα υλικά, αναλάμβαναν τη δουλειά. Λέει, π.χ., ο Μπακάλης στη Νέζερ: Φτιάξε μου τη δουλειά και θα μπαινεις στο μαγαζί και θα... Βόσκεις όσο θέλεις.

Τα παλιά χρόνια η πλειοψηφία των γάμων γινότανε με συγγένεια. Δεν έλειπαν, βέβαια, και οι γάμοι με γνωριμία, με αίσθημα, με σχέση, αλλά αυτοί ήταν η μειοψηφία. Και αφορμή για σχόλια και συζητήσεις. Έχουν μείνει στην ιστορία περιπτώσεις αγάπης και έρωτα αφανών και επιφανών ατόμων, που είτε κατέληξαν σε γάμο είτε σε τραγωδία.

Σήμερα οι περισσότεροι γάμοι γίνονται, αφού έχει προηγηθεί η γνωριμία των προσώπων, η επαφή, η σχέση, η αγάπη. Όχι πως λείπουν και οι γάμοι με συγκέσιο. Λίγοι μεν, αλλά γίνονται. Σήμερα, μάλιστα, έχει συστηματοποιηθεί η μέθοδος της επαφής, το συγκέσιο. Μέχρι ειδικά γραφεία λειτουργούν, προκειμένου να φέρουν σε επαφή άτομα που θέλουν να παντρευτούν.

Στην απόφαση για την πραγματοποίηση του γάμου σπουδαίο ρόλο, για να μην ειπώ πρωτεύοντα, έπαιζε η προίκα. Σοβαρό διαπραγματευτικό ατού αυτού που είχε οικονομική άνεση. Και ήτανε σύνηθες το φαινόμενο, να γίνονται αταίριαστοι γάμοι μόνο και μόνο για την προίκα, χωρίς να σημαίνει ότι τέτοιοι γάμοι δεν είχαν καλή εξέλιξη και πορεία. Όπως και πολλοί, αντιθέτως, όχι καλή. Υπάρχουν παλιά τραγούδια που αναφέρονται σε τέτοιες περιπτώσεις και φανερώνουν τα αισθήματα που προκύπτουν ανάλογα με αυτές. Χαρακτηριστικό είναι το παρακάτω απόσπασμα τραγουδιού:

«Πέφτω αγκαλιάζω κούτσουρο, Θεέ μου ξημέρωσέ με...» ή «Πέφτω αγκαλιάζω μάλαμα, Θεέ μου μην ξημερώσει...».

Θυμάμαι, τα παλιά χρόνια, παντρεύτηκε ένα παιδί νέο από τη Ζούρτσα και πήρε μια κοπέλα μεγαλύτερη του και όχι πολύ εμφανίσιμη. Λέει, λοιπόν, ο θείος μου ο Θανάσης του Ντίνου του Βουδορή: Ρε Ντίνε, σα μεστή (ώριμη, μεγάλη) μου φαίνεται η νύφη. Και ο Ντίνος του απαντάει: Θανάση, μην το ψάχνεις. Το καλό σύκο η κουρούνα το τρώει.

Υπήρχαν και περιπτώσεις που άλλη υποψήφια έδειχναν στο γαμπρό, τη μικρότερη αδελφή της νύφης, και άλλη πήγαινε στην Εκκλησία κουκουλωμένη με το πέπλο και το βέλο στο πρόσωπο, να μη γνωρίζεται, ώσπου να γίνει το μυστήριο. Αυτό γινόταν κυρίως, γιατί υπήρχε η συνήθεια να παντρεύεται πρώτα η μεγαλύτερη και ύστερα οι άλλες.

Αλλά οι ακραίες περιπτώσεις ήσαντε αυτές που οι γονείς αποφάσιζαν για το γάμο των παιδιών τους, χωρίς αυτά να ξέρουν τίποτα. Ιδίως η κοπέλα. Και το μάθαιναν κατόπιν εορτής. «Γουρούνι στο σακί», δηλαδή, ή «Κοντό σου κόπαι, φόρεσ' το, μακρύ και θα το σούρεις».

Για σκέψου! Να αποφασίζουν άλλοι για σένα σε θέμα που αφορά τη ζωή σου, το μέλλον σου, την ευτυχία σου. Σε μια τέτοια περίπτωση αναφέρεται η παρακάτω ιστορία που θα διαβάσετε. Τα ονόματα είναι φανταστικά, αλλά η ουσία δεν αλλάζει.

Βράδυ, στην ταβέρνα, τα πίνανε ο Αποστόλης με το Μιχάλη. Γυρίσανε από τη δουλειά και είπανε να πιούνε ένα ποτηράκι, να ξεκουραστούνε. Κουβέντα για τις δουλειές, για τα κτήματα, για τον καιρό, για τις δυσκολίες, για όλα, για να περνάει η ώρα.

- Μοναχός σου δουλεύεις; Ρωτάει ο Αποστόλης το Μιχάλη.

- Όχι, ρε. Έχω και το παιδί.
- Απολύθηκε από φαντάρος, έ;
- Ναι. Τελείωσε και αυτή η υποχρέωση.
- Τι θα κάνει τώρα; Θα μείνει στο χωριό;
- Έτσι λέει. Πού να τρέχει τώρα να βρει δουλειά.

Περιουσία, δόξα τω Θεώ, έχουμε, ας τη δουλέψει να ζήσει.

- Σε ακούει, τουλάχιστον; Παίρνει από κουβέντα ή, όπως όλοι οι νέοι, κάνει του κεφαλιού του;
- Α, πα πα. Ο Γιάννης ο δικός μου δεν ξέρει

τέτοια. Κοιτάει τη δουλειά του. Έγινε 23 χρονών και δε μου 'χει γυρίσει κουβέντα ποτέ μέχρι τώρα. Δεν έχουμε τέτοια εμείς. Εσύ πώς τα πας;

- Καλά, μωρέ. Το παιδί πάει στο Γυμνάσιο. Το κορίτσι μεγάλωσε, έκλεισε τα 21. Βοηθάει τη μάνα της και μένα. Την ξέρεις, δεν τη ξέρεις;

- Για σωπάτε ρε. Πούθε είμαι εγώ. Την Κυριακούλα σου δεν ξέρω; Φαίνεται καλό κορίτσι.

- Αυτό που φαίνεται είναι το λιγότερο. Εκείνα που δεν ξέρεις είναι τα σπουδαία.

- Τι δηλαδή;
- Νοικοκυρά, μαγειρίσσα, κεντάει, πλέκει, ράβει, φέρνει το σπίτι βόλτα μέχρι να πεις τρία. Και δυνατή. Πολύ δυνατή. Στις όξω δουλειές κοντά.

- Μπράβο. Εμείς οι γονείς δε θέλουμε τίποτα άλλο. Να έχουμε καλά παιδιά και να τα καμαρώνουμε.

Μεσολαβεί μια μικρή παύση, πίνουνε άλλο ένα ποτηράκι κρασί και ο Μιχάλης επανέρχεται στη κουβέντα.

- Δε μου λες, ρε Αποστόλη. Με το θάρρος, δηλαδή, και ό,τι πούμε, να μείνει μεταξύ μας.

- Λέγε, ρε.
- Την παντρεύεις την κόρη σου;

- Κοίταξε να δεις. Κάθε γονιός θέλει να δει το παιδί του αποκατεστημένο. Γιατί; Τι σκέφτεσαι;

- Ε, δεν το καταλαβαίνεις πού το πάω.

- Μου κάνεις πρόταση, ρε; Για το Γιάννη σου;

- Ναι. Θέλει πολλή σκέψη για να το καταλάβεις;

- Το παιδί τι λέει; Έχεις συνηνοηθεί;

- Βέβαια. Αν δεν είχα τη σύμφωνη γνώμη του, δε θα άνοιγα κουβέντα.

- Πρώτα πρώτα σ' ευχαριστώ για την τιμή που μου κάνεις. Ναι, βέβαια, την παντρεύω.

- Ωραία. Λοιπόν, για να ειπούμε και καμιά κουβέντα για τα παραπέρα.

- Ποια παραπέρα;

- Θέλω να ειπώ, τι της δίνεις;

- Τι να της δώσω; Εγώ λεφτά δεν έχω. Της έχω κανονίσει ένα λιοστάσι δώδεκα στρέμματα και το μισό ποτιστικό.

- Τίποτ' άλλο;

- Όχι, ρε φίλε. Δεν έχω τίποτ' άλλο. Κάτι να μου μείνει και για τ' άλλο παιδί. Δεν είναι, όμως, μόνο αυτά.

Αν ιδείς το ρουχισμό της, θα φρίξεις. Ο γιούκος με τα υφαντά και τα στρωσίδια φτάνει μέχρι το ταβάνι. Ένα μπασούλο ασήκωτο με τα ασπρόρουχα και τα φόρια. Χώρια τα κεντήτα, τα εργοίρια, τα κουζινικά, τα χαλκώματα. Δεν της λείπει τίποτα. Να μπει στο σπίτι της και να ξεκινήσει χωρίς πρόβλημα τη ζωή της.

- Εντάξει, ρε. Δε θέλω να σε ζορίσω. Αφού αυτά έχεις τη διάθεση να δώσεις, εντάξει. Κάποια στιγμή θα τα γράψουμε όλα αυτά, έτσι για το έθιμο και για το τυπικό.

Κάνω εδώ μια παρένθεση. Την προίκα τότε τη γράφανε σε ένα χαρτί που το έλεγαν προικοσύμφωνο. Ξεκινούσανε από τα ακίνητα, τα χρήματα, τα ζωντανά και φτάνανε στον εξοπλισμό του νοικοκυριού. Δεν παράλειπαν τίποτα. Και το πιο μικρό σκεύος ή ρούχο. Έχω διαβάσει ένα τέτοιο προικοσύμφωνο. Μου έκανε εντύπωση που τότε η γλώσσα ήτανε συντηρητική και κάποια πράγματα τα έγραφαν περιφραστικά, δεν έγραφαν ας πούμε φανέλες και σάβρακα, αλλά εσώρουχα επάνω και εσώρουχα κάτω. Κλείνει η παρένθεση.

- Εντάξει, λέει ο Αποστόλης. Και πρέπει επίσης να ξέρεις ότι πάνω απ' όλα αυτά, εμείς οι γονείς θα είμαστε πάντα κοντά στο παιδί μας για βοήθεια και συμπαράσταση σε ό,τι χρειαστεί.

- Μπράβο, ρε Αποστόλη, μια χαρά τα λες. Λοιπόν, καταλήξαμε;

- Ναι! Άντε να πιούμε ένα ποτηράκι για τα καλά στερεώματα. Να μας ζήσουνε.

- Να μας ζήσουνε.

- Κάπελα, για κέρασε όλο το μαγαζί. Έχουμε ευχάριστα. Παντρεύουμε τα παιδιά μας. Κεράσματα, χαιρετούρες, ευχές και τα συνακόλουθα. Και για το καλό, κι ένα-δυο τραγουδάκια, έτσι, για να γίνει ντόρος.

Κατά τις 11 φεύγουνε για τα σπίτια τους, να αναγγείλουνε το γεγονός στις οικογένειές τους. Εννοείται ότι το νέο άρχισε να διαδίδεται αστραπιαία από στόμα σε στόμα σε όλο το χωριό.

Φτάνει ο Αποστόλης στο σπίτι του. Καλησπέρα. Καλησπέρα. Σα να άργησες λίγο απόψε, του λέει η γυναίκα του.

- Ναι, άργησα λίγο.

- Άκουσα και τραγούδια. Τι έγινε; Παντρεύουνε κανέναν;

- Ναι, κάποιον παντρεύουνε.

- Ποιον;

- Την κόρη μας.

- Τι;

- Ναι. Λογόδοσα την Κυριακούλα.

- Τι λες, ρε;

- Αυτό που ακούς.

- Με ποιον;

- Με το Γιάννη του Μιχάλη.

- Μ' αυτό το ....

Ξαφνικά σταμάτησε. Κάτι ήθελε να ειπεί. Κάτι που ίσως δεν έπρεπε. Πήρε όμως αμέσως στροφές το μυαλό της και σταμάτησε. Σκέφτηκε ότι, αφού ο άντρας της αποφάσισε κάτι, δεν υπάρχει επιστροφή. Είναι τελεσίδικο. Αν, λοιπόν, ειπεί καμιά κακή κουβέντα, στο βρόντο θα πέσει. Και το κυριότερο, αν άκουγε η κόρη της κάτι το κακό για το γαμπρό, θα επηρεαζόταν αρνητικά.

Προς Θεού! Όχι ότι ο Γιάννης ήτανε κακός. Μια χαρά παιδί ήτανε. Αλλά ως μάνα, ποιος ξέρει τι είχε πλάσει στο μυαλό της και τι περίμενε για την κόρη της. Έτσι λοιπόν, διορθώνει το ύφος της και την έκφρασή της και λέει:

- Μ' αυτό το καλό παιδί;

- Ναι, μ' αυτόν.

- Μπράβο, καλά έκανες.

Η Κυριακούλα την ώρα εκείνη πήγαινε στην κουζίνα με ένα ποτήρι στα χέρια. Κόντεψε να της πέσει. Τα έχασε. Σάστισε. Δεν της έβγαине μιλιά απ' το στόμα.

Και με το δίκιο της. Για σκέψου! Δεν είναι μικρό πράγμα. Αποφάσισαν άλλοι γι' αυτή, χωρίς αυτή. Τα όνειρά τους, όνειρα παιδικά, εφηβικά, γυναικεία, ξαφνικά πήραν σάρκα και οστά και σχηματοποιήθηκαν στο πρόσωπο του Γιάννη, ενός συγχωριανού της, που τον ήξερε, βέβαια, αλλά δεν είχαν ανταλλάξει ούτε καλημέρα.

Περίμενε κι αυτή, όπως όλα τα κορίτσια, το πριγκιπόπουλο του παραμυθιού, να 'ρθει καθάλα σε ένα άλογο, ξεκινώντας από τον πύργο του, και ξαφνικά προβάλλει μπροστά της ο Γιάννης, ξεκινώντας από μια συζήτηση στην ταβέρνα. Καλό παιδί ο Γιάννης, αλλά ρε παιδί μου, έτσι ξαφνικά!

- Ε, πώς τα βλέπεις; Δε θα μας ειπείς; Τη ρωτάει ο πατέρας της.

Ψυρνάει από τις σκέψεις της, επανέρχεται στην πραγματικότητα και λέει:

- Εγώ τι να ειπώ; Αφού εσείς αποφασίσατε...

Μπροστά στην απόφαση του πατέρα της, όλα τα όνειρα της κοπέλας σταματούν. Παύουν να υπάρχουν. Δεν ήταν όπως σήμερα, που τα παιδιά προβάλλουν αντιρρήσεις ή αρνούνται να συμμορφωθούν στις αποφάσεις των γονιών τους.

- Καλός δεν είναι ο γαμπρός;

- Καλός είναι.

- Έτσι μπράβο. Εμείς για το καλό σου αποφασίσαμε.

- Και δε μου λες, ρε Αποστόλη, ρωτάει η μάνα. Εκείνος σου τη ζήτησε ή εσύ του το πρότεινες;

- Εκείνος.

- Α, μην ειπούνε ότι πήγαμε γυρεύοντας.

- Αυτό δεν έχει σημασία τώρα. Κοιτάτε να ετοιμαστείτε, γιατί το Σάββατο το βράδυ θα 'ρθούνε να συνεμψούνε.

Από την άλλη μέρα το πρωί μάνα και κόρη αρχίσανε τις ετοιμασίες. Να συγγυρίσουν το σπίτι, να το στρώσουν, να το στολίσουν, να φτιάξουν γλυκά, να μαγειρέψουν, να είναι όλα τέλεια. Η πρώτη εντύπωση, βλέπεις. Και ορμήνιες, πολλές ορμήνιες. Έδεσε η γλώσσα της μάνας. Έτσι να μιλάς, έτσι να χαιρετάς, έτσι να φέρεσαι, έτσι να κοιτάζεις, έτσι το ένα, έτσι το άλλο.

Καλέσανε και πέντε-έξι άτομα στενούς συγγενείς για να παρευρεθούν.

Έφτασε επί τέλους το Σαββατόβραδο. Η οικογένεια του γαμπρού με πέντε-έξι άτομα και εκείνη, στενούς συγγενείς, με τα γλυκά τους στα χέρια, έφτασαν στο σπίτι της νύφης.

- Καλώς τους, καλώς τους.

Χαιρετούρες, ευχές, φιλιά, χαρές, χαμόγελα, όλα ωραία και καλά. Η κοπέλα δειλά δειλά φιλάει το χέρι της πεθεράς και του πεθερού. Πλησιάζει και ο γαμπρός. Απλώνει το χέρι του, χαιρετούνται. Δειλά, συνεσταλμένα, ντροπαλά. Κάποια θεία φωνάζει: Γαμπρέ, φίλα τη νύφη. Τι ντρέπεσαι; Όλοι κοιτάζουν, περιμένουν. Σκύβει ο γαμπρός, πλησιάζει το πρόσωπό του και ασπάζεται τη νύφη στο μάγουλο. Μόλις που ακούμπησε. Σαν να ασπάστηκε στην Εκκλησία την εικόνα. Ίσα που δεν άναψε και κερί.

Δεν ήσαντε τα πράγματα, βλέπεις, όπως τώρα, κανονικό κεφαλοκλειδώμα και τα χείλη βεντούζα,

ΤΟ ΣΥΓΚΕΣΙΟ (ΤΟ ΣΥΝΟΙΚΕΣΙΟ)

Συνέχεια από την 3η σελ.

δεν μπα να ήσαντε μπροστά σε όλο το χωριό.

Η μάνα της νύφης φωνάζει. Κυριακούλα, τράταρε τους καλεσμένους εκείνο το ωραίο γλυκό που έχεις φτιάξει με τα χέρια σου. (Ε, να μη δείξουμε κάποιες από τις ικανότητές μας). Δειλά δειλά, με τα μάτια κατεβασμένα, σερβίρει η κοπέλα. Προσέχει μην κάνει καμιά γκάφα από το τρακ που έχει.

Ακολούθησε το τραπέζι με πλούσια φαγητά. Του πουλιού το γάλα, που λένε. Και αφού φάγανε και ήπιανε κανονικά, αρχίζει το τραγούδι, αν και σε μερικές περιπτώσεις προηγούνται μαραθώνιες συζητήσεις και εβραϊκά παζάρια για την προίκα. Ξεκινάει με το τραγούδι:

«Εμείς εδώ δεν ήρθαμε να φάμε και να πιούμε, παρά σας αγαπήσαμε κι ήρθαμε να σας δούμε».

Εκ πρώτης όψεως φαίνεται σαν να τους δουλεύουνε. Όμως καλά κάνουνε και το λένε. Μπορεί να υπήρξαν δυσκολίες στο στάδιο των συνομιλιών, αλλά, τελικά, εκείνο που απαιτείται είναι η αγάπη. Αγάπη μεταξύ των δύο οικογενειών που ενώνονται, αγάπη μεταξύ των δύο νέων ανθρώπων που ενώνουν τις ζωές τους. Διότι αυτή είναι η προϋπόθεση, ο ακρογωνιαίος λίθος της σωστής και ευτυχισμένης ζωής που όλοι προσδοκούν.

Ακολουθούν ύστερα συζητήσεις και προγραμματισμός για τη συνέχεια. Πρέπει να ψωνίσουν της νύφης, να ράψει φόρεμα, ταγιέρ, ρόμπα, να πάρει παπούτσια, κάλτσες, κοσμήματα και να παραγγείλουν και τις βέρες.

Ένα ένα πράγμα που ανέφεραν, ο Μιχάλης το άκουγε και ένιωθε σα να του τρυπάς την πλάτη με σακοράφα. Πολλά τα έξοδα, ρε παιδί μου. Και πρέπει να ξηλωθεί κανονικά. Κάποια στιγμή δεν άντεξε και λέει: Για κοντοκρατηθείτε, ρε παιδιά.

Σαν πολλά τα ακούω.

Πετάγεται μια θειά της νύφης, από κείνες που τα ξέρουν όλα, και λέει: Α, συμπέθερε, «Όποιος θέλει να φιλήσει, χίλια γρόσια θα με τρήσει.

Κι όποιος θέλει ν' αγκαλιάσει, φράγκα δε θα λογαριάσει».

Καλά τα λες εσύ, συμπέθερα, αλλά δεν είμαστε και τίποτα μπρούκλινδες. Όλα θα τα πάρουμε, αλλά με μέτρο.

Στη συνέχεια συζητάνε τα του αρραβώνα και του γάμου. Άλλα τα αποφασίζουν τώρα και άλλα θα τα ξαναπουνε οι οικογένειες αργότερα.

Όσο διάστημα λάβαιναν χώρα αυτά, η νύφη έριχνε κρυφές ματιές στο Γιάννη, για να μην την καταλάβουν. Το ίδιο έκανε κι εκείνος. Ποιος ξέρει τι έλεγαν εκείνες οι ματιές των δύο νέων ανθρώπων.

Όσο για τη μάνα της νύφης; Χαρούμενη, μίλαγε και συμμετείχε στην όλη κατάσταση, αλλά... Αλλά αν πρόσεχε την όψη της, ένα αδιόρατο συννεφάκι υπήρχε, μια ανησυχία έδειχναν τα μάτια της. Σκεφτόταν. Σκεφτόταν πολλά. Σκεφτόταν το μέλλον της κόρης της. Πού θα μείνει; Με ποιους θα συγκατοικήσει; Πώς θα της φερθούν τα πεθερικά; Θα βρει καλοσύνη, αγάπη, κατανόηση, ανοχή σε πιθανά λάθη; Πολλά ερωτήματα, πολλές ανησυχίες. Μόνο η ψυχή της μάνας μπορεί να τις νιώσει.

Κατά τις δώδεκα η ώρα σηκωθήκανε και φύγανε. Άλλες χαιρετούρες, άλλα φιλιά, άλλες ευχές.

Έτσι πραγματοποιήθηκε και το συνέμπασμα. Η πρώτη επαφή, δηλαδή, των δύο οικογενειών. Ετέθησαν οι βάσεις για το γάμο δύο ατόμων.

Έπεται ο αρραβώνας και, κυρίως, ο γάμος. Αυτά είναι άλλα δύο μεγάλα κεφάλαια προς ανάλυση και περιγραφή.

ΝΙΚΟΣ ΔΗΜΟΣΘΕΝΙΔΗΣ

ΣΧΕΣΗ ΟΔΗΓΟΣ

Έχω μια σχέση από παλιά, που είναι όλη δικιά μου, όπου κι αν πάω μ' ακολουθεί, σα να 'ναι η σκιά μου.

Δεν ξέρω αν είναι όμορφη, για να 'μαι ερωτευμένος, παρ' όλα αυτά αισθάνομαι μαζί της δεσμευμένος.

Σα χαρακτήρας, δύσκολος, δε μπαίνει σε καλούπι, για ό,τι θεωρεί σωστό, πίσω δεν κάνει ρούπι.

Γκρινιάρη, απαιτητική, κάνει όλα πως τα ξέρει, θέλει στις αποφάσεις μου να 'χει τ' απάνω χέρι.

Αν κάνω κάτι άσχημο, με κατακεραυνώνει, μου υποδεικνύει το σωστό και τύψεις με φορτώνει.

Ζαλίζω το κεφάλι μου, ψάχνω να βρω μια λύση, αυτή μας η συμβίωση ήρεμα να κυλήσει.

Και έτσι αποφάσισα πως ό,τι επιχειρήσω, θα πρέπει απ' τη γνώμη της πρώτα να ξεκινήσω.

Αυτή μου η ενέργεια πιστεύω απομένει, να την κρατώ ήρεμη και ευχαριστημένη.

Και τώρα πια θα μάθετε ποια είναι η καλή μου. Για όσους δεν κατάλαβαν, είν' η συνειδησή μου.

ΝΙΚΟΣ ΔΗΜΟΣΘΕΝΙΔΗΣ

Η ώρα ήταν 17:03. Έτρεξα για να την δω. Δεν ήξερα αν θα την προλάβω, γιατί πάντα είναι ακριβής στα ραντεβού της. Δεν αργεί πάνω από 4 λεπτά. Ποτέ. Έστριψα στη γωνία, περπάτησα πάνω στις γραμμές του τρένου, βέβαιη ότι κανένας συρμός δεν θα περάσει, και έφτασα στο σπίτι με τη μεγάλη αυλή. Την είδα από μακριά. Μόλις κατέβαινε από το λευκό αυτοκίνητό της. Πάντα κομψή. Φορούσε ένα μαύρο παντελόνι, κόκκινη μπλούζα και μια χοντρή μαύρη καπαρντίνα και κρατούσε τη δερμάτινη τσάντα της. Όπως κάθε φορά που έρχεται η κυρία Ιωάννα, έτσι και σήμερα, πριν πατήσει το κουδούνι του σπιτιού, έλεγξε αν έχει κλειδώσει το αμάξι της. Τι μάθημα άραγε να έχει σήμερα η Κατερίνα;

Με την Κατερίνα ένα φεγγάρι ήμασταν συμμαθήτριες, δηλαδή στις τρεις πρώτες τάξεις του δημοτικού, γιατί μέχρι τότε πήγα σχολείο. Μετά, το δημοτικό του χωριού έκλεισε, καθώς ο αριθμός των παιδιών ήταν πολύ μικρός, και οι γονείς μου δεν με ξανάστειλαν σχολείο...

Τι κλάματα έριξα εκείνο το φθινόπωρο δεν λέγεται... Μου άρεσε το σχολείο, μάθαινα ένα σωρό πράγματα, είχα βιβλία, τετράδια, πηγαίναμε εκδρομές στη φύση... Ήμουν πολύ καλή μαθήτριά, όχι άριστη βέβαια... αλλά πίστευα ότι κάποια μέρα θα γινόμουν καλύτερη κι από τον Μιχάλη. Αυτή η μέρα, όμως, δεν θα έρθει ποτέ, γιατί το σχολείο για μένα πλέον είναι ένα όνειρο.

Αυτή, άλλωστε, είναι και η γνώμη των περισσότερων συγγένων, ότι τα γράμματα για τα κορίτσια είναι άχρηστα. Εμείς πρέπει να μάθουμε να μαγειρεύουμε, να πλένουμε, να νταντεύουμε τα μικρότερα αδέρφια και ξαδέρφια μας. Ο αδερφός μου, που ήταν δυο χρόνια μεγαλύτερος, έβγαλε το δημοτικό. Εγώ όχι, γιατί εγώ είμαι κορίτσι. Όταν τόλμησα να παραπονεθώ γι' αυτό, προσγειώθηκαν δυο δυνατά χαστούκια στα μάγουλά μου. Βούιξε το κεφάλι μου. Κατάλαβα ότι ο πατέρας μου ήταν αμε-

Δίψα για φώτιση

τάπειστος. Τι, να μπαίνω σε λεωφορείο; Να πηγαίνω σε μεγάλο σχολείο, που είναι ένα σωρό παιδιά και κανείς δεν τα ελέγχει; Απαράδεκτο! «Μήπως θες να σε στέλνω και τριήμερες εκδρομές;», φώναζε ο πατέρας έξω φρενών. Χειρότερο δεν έχουν οι γονείς μου από το να μου επιτεθούν τα αγόρια. Όταν ήμουν 10 χρονών, δεν καταλάβαινα τι εννοούσαν με τη φράση «να μου επιτεθούν», τώρα πια ξέρω...

Η Κατερίνα, λοιπόν, τώρα πηγαίνει στη Β' Γυμνασίου και, επειδή είναι λίγο αδύναμη στα μαθήματα, κάνει ιδιαίτερα στο σπίτι. Εγώ, όταν προλαβαίνω, κάθονται κρυφά κάτω από το παράθυρο του δωματίου της και ακούω το μάθημα. Η κυρία Ιωάννα τα λέει τόσο απλά και κατανοητά, που με μαγεύει. Δεν είναι μόνο πανέμορφη, αλλά και πανέξυπνη, γλυκιά και αυστηρή μαζί... Είναι το ίνδαλμά μου! Μακάρι να ήμουν εγώ στη θέση της Κατερίνας, να έκανε σε μένα μάθημα.

Όλα τα βιβλία της η Κατερίνα από τις προηγούμενες τάξεις μου τα έδινε. Ήταν το μόνο πράγμα που είχα ζητήσει ποτέ από ξένο άνθρωπο. Εκείνη, απορώντας, φυσικά, για το τι να τα θέλει τα βιβλία ένα τσιγγανόπουλο, μου τα έδινε. Με είχε δει και κάποιες φορές να μαζεύω πεταμένες εφημερίδες και περιοδικά. «Καλά, προμήθειες δεν βγάζετε μόνο από τα παλιοσιδέρα εσείς, βγάζετε και από τα παλιόχαρτα;», μου είχε πει, και ήταν λες και μου κάρφωσε μαχαίρι στην καρδιά. Δεν μπορούσε να ξέρει με τι λαχτάρα και καημό μάζευα τα «παλιόχαρτα» αυτά, τι δικαιολογίες και ψέματα έχω πει στους γονείς μου, για να μην γίνουν προσανάμματα για τη σόμπα. Δεν μπορούσε, σίγουρα, η Κατερίνα να τα φανταστεί όλα αυτά.

Σήμερα η κυρία Ιωάννα δίδασκε Γλώσσα και μιλούσε για την οικογένεια. Ανέφερε τι είναι υποχρεωμένοι οι γονείς να προσφέρουν στα παιδιά τους. Κάθε

της πρόταση ήταν και μια εικόνα. «Αγάπη», είπε, και ένιωσα τα χέρια της μητέρας μου να με αγγίζουν τρυφερά, «ασφάλεια, στέγη, τροφή...», συνέχισε, και προσπάθησα να ξεριζώσω την εικόνα της παράγκας από το μυαλό μου. Όταν τόνισε τη λέξη «εκπαίδευση», ανατρίχιασε όλο μου το σώμα, δάκρυα απειλούσαν να τρέξουν από τα μάτια μου. Η κυρία Ιωάννα μιλούσε για τα δικαιώματα των παιδιών. Η εκπαίδευση είναι καθολική και υποχρεωτική. Δεν κατάλαβα τι σήμαινε η λέξη «καθολική». Μου θύμισε την καθολική εκκλησία, αλλά μάλλον δεν εννοούσε αυτό. Ήξερα όμως τι σήμαινε η λέξη «υποχρεωτική»...

Όλο το βράδυ δεν μπορούσα να κοιμηθώ. Σκεφτόμουν και ξανασκεφτόμουν όλα αυτά που κρυφάκουσα. Πώς θα μπορούσα να αλλάξω τη μοίρα μου; Τι θα μπορούσα να κάνω; Δεν θέλω να το παίζω άρρωστη ή ανάπηρη και να ζητιανεύω. Δεν θέλω να μάθω πώς να εξαπατώ τους ηλικιωμένους. Δεν θέλω να αγοράζω χρυσαφικά και κατσαρολικά, για να ετοιμάσω τη μελλοντική μου προίκα. Θέλω να πάω σχολείο! Τόσο απλά. Θα μπορούσα να αντιμετωπίσω τα πικρόχολα σχόλια των συμμαθητών μου, τη μοναξιά και την απομόνωση. Όλα! Αρκεί να είχα μια δασκάλα, σαν την κυρία Ιωάννα, να μου μεταδίδει τις γνώσεις της.

Το επόμενο πρωί το είχα πάρει απόφαση. Θα ζητούσα τη βοήθεια της κυρίας Ιωάννας. Θα της έλεγα για τη δίψα μου για μάθηση, το πρόβλημά μου. Σε ποιον θα έπρεπε να μιλήσω, για να διεκδικήσω το δικαίωμά μου στην εκπαίδευση; Αν μου έλεγε ότι θα τα έβαζαν με τους γονείς μου, θα της ζητούσα να με μορφώσει -έστω και κρυφά- και θα την πλήρωνα με χρυσαφικά. Θα έκανα τα πάντα για να την πείσω... Έπρεπε, όμως, να περιμένω τρεις μέρες, μέχρι να ξανάρθει. Όταν έφτασε η μέρα, είχα πολύ άγχος.

Είχα προετοιμάσει όλα, όσα θα της έλεγα... Δεν εμφανίστηκε όμως. Η Κατερίνα ήταν άρρωστη.

Επέστρεψα στο σπίτι με θυμό μέσα μου για την κακή μου τύχη. Άνοιξα την πόρτα και είδα τον πατέρα μου να στρέφει όλη την προσοχή του πάνω μου. Με κοιτούσε με μισό μάτι, κατακόκκινος από το θυμό του. Παναγία μου, να κατάλαβε τι σχεδιάζα; Αποκλείεται, έλεγα στον εαυτό μου. Χτυπάει με θόρυβο το κρασοπότηρο στο τραπέζι, σκουπίζει με το μανίκι του τις σταγόνες του κρασιού από το μουστάκι του και μου γνέφει να κάτσω στην καρέκλα. Διστακτικά τράβηξα την καρέκλα και έκατσα απέναντί του με σκυφτό το κεφάλι και σταυρωμένα χέρια.

Θυμήθηκα τα λόγια της κυρίας Ιωάννας στο τελευταίο μάθημα: «Πλέον τα παιδιά έχουν το δικαίωμα να εκφράζουν ελεύθερα την άποψή τους». Κοίταξα τον πατέρα μου κατάματα και προσπάθησα να του πω μια κουβέντα. Η γλώσσα μου όμως δεν ήταν απλά κόμπος. Ήταν γόρδιος δεσμός.

«Λοιπόν», ξεκίνησε ο πατέρας μου, «πολλά ξεπορτίσματα κάνεις τελευταία. Πού σε κάνω πού σε βρίσκω, στου Γκρέκου το κτήμα είσαι. Και μην το αρνηθείς, γιατί και σήμερα εκεί ήσουν. Μωρή, μήπως έχεις μπλεξίματα με τον γιο του;»

«Εγώ;» φώναξα και πετάχτηκα από την καρέκλα. «Με τον αδερφό της Κατερίνας; Ο Χριστός και η Παναγία! Όχι, καλέ πατέρα, το ορκίζομαι!» συνέχισα να φωνάζω και να σταυροκοπιέμαι, για να με πιστέψει.

«Α, πάλι καλά!» είπε, και ανακάθισε πιο άνετα τώρα. «Τότε ετοιμάσου, γιατί την Κυριακή αρραβωνιάζεσαι!», ξεστόμισε και άνοιξε η γη και με κατάπιε.

Τελικά, μια τσιγγάνα έπρεπε να υπακούσει στη μοίρα της.

Αθηνά Κόπιτσα
μαθήτριά της Β' Γυμνασίου
Ν. Φιγαλίας

Κ Ο Ι Ν Ω Ν Ι Κ Α

Γεννήσεις

- Στις 30/9/2020 ο **Πουλάκος Βαγγέλης** και η **Τσαούση Σωτηρία** απέκτησαν **αγοράκι**.
  - Στις 21/10/2020 ο **Κουκλαμάνης Ιωάννης** και η **Γιώτα Βιάρου** απέκτησαν **κοριτσάκι**.
  - Στις 9/11/2020 ο **Ορφανάκος Νικόλαος** και η **Μανώλη Αγγελική (τ. Διαμαντή)** απέκτησαν **κοριτσάκι**.
  - Στις 19/12/2020 ο **Μανώλης Ανδρέας** και η **Θεοδοσία** απέκτησαν **αγοράκι**.
- Να τους ζήσουν τα νεογέννητα.**

Βαφτίσεις

- Στις 3/10/2020 ο **Χαραμίδης Σωτήρης** και η **Κουρούδανη Φωτεινή** βάπτισαν το αγοράκι τους με το όνομα **Γεώργιος**.
  - Στις 1/11/2020 ο **Κωνσταντίνος Γεωργ. Τσουκαλάς** και η σύζυγός του **Μαρία** βάπτισαν το αγοράκι τους με το όνομα **Γεώργιος**.
  - Στις 8/11/2020 ο **Βενετσάνοπουλος Βενετσάνος του Δημητρ.** και η **Νικολαΐδου Δέσποινα** βάπτισαν το κοριτσάκι τους στην Πάφο της Κύπρου με το όνομα **Νόρμα**.
- Να τους ζήσουν τα νεοφώτιστα.**

Γάμοι

- Στις 18/7/2020 έγινε ο γάμος του **Ιάκωβου Μπελώνια** και της **Κων/νας Γεωργ. Τσουκαλά** στην Αθήνα.
- Να ζήσουν ευτυχισμένοι.**

Απεβίωσαν και ετάφησαν

- Στις 8/10/2020 **Καράπαπας Γεώργιος** (91), στο Μοναστήρι.
  - Στις 13/10/2020 **Φλέσσας Γεώργιος** (78) στον Άγιο Ηλία.
  - Στις 13/10/2020 **Πιτσινής Δημήτριος του Γεωργίου** (68) στην Αθήνα.
  - Στις 22/10/2020 **Κλέντος Ευθύμιος του Ιωάννη** (77) στην Αμερική.
  - Στις 26/10/2020 **Τάγαρης Γεώργιος του Δημητρίου** (85) στην Αθήνα.
  - Στις 26/10/2020 **Μπιρπανάγος-Καζαντζής Νίκος** (62) στην Αθήνα.
  - Στις 17/11/2020 **Κλέντου-Βενέτη Τούλα** (69) στον Άγιο Ηλία.
  - Στις 29/11/2020 **Μπιωνίρης Χρήστος του Πανάγου** (60) στις Καρυές.
  - Στις 30/11/2020 **Παπαδοπούλου Ελπίδα** (88) στον Άγιο Ηλία.
  - Στις 2/12/2020 **Βλάχου Γεωργία** (83) στον Άγιο Ηλία.
  - Στις 15/12/2020 **Ξυδιάς Αναστάσιος** (85) στη Γερμανία.
  - Στις 18/12/2020 **Μπαλαδέμας Νικόλαος** (87) στον Άγιο Ηλία.
  - Στις 22/12/2020 **Μαυροειδή Δέσποινα (Δεσπούλα)** (74) στην Αθήνα.
  - Στις 27/12/2020 **Ζώης Αναστάσιος** (88) στη Φασκομηλιά.
  - Στις 2/1/2021 **Ζώης Βασίλειος** (85) στη Φασκομηλιά.
- Θερμά συλλυπητήρια στους οικείους τους.**

Στη μνήμη Αναστασίου Ζώη

Λατρεμένη μας πατέρα, φτερούγισε η ψυχούλα σου για το μεγάλο ταξίδι. Η ίδια σου η ζωή ήταν ένα μεγάλο ταξίδι, μια όμορφη πορεία, όλο αγάπη και θυσία για την οικογένειά σου. Πάλεψες με αξιοπρέπεια και αρχοντιά σε καιρούς δύσκολους και συνθήκες αντίξοες. Στάθηκες βράχος, άντεξες, ακόμη και όταν σε κτύπησε πριν από χρόνια ο κεραυνός, αποδεικνύοντας τις απέραντες ψυχικές δυνάμεις σου, τη θέλησή σου για ζωή, για χάρη των παιδιών σου, που τα στήριζες πάντα με τις ευχές σου. Φουσκώνουν τώρα μέσα μας οι αναμνήσεις. Άγια τα

βήματά σου στη ζωή αυτή την πρόσκαιρη, που της έδωσες όμως αξία και την άφησες ως παρακαταθήκη ιερή στην οικογένειά σου και σε όλους αυτούς που σε γνώρισαν. Προικιό ήταν τα σοφά τα λόγια σου και οι συμβουλές σου. Μυρίπνοια άνθη να στολίζουν τώρα το δρόμο σου. Σε ευχαριστούμε που ήσουν ο πατέρας μας, που μας έδωσες την ευχή σου πριν φύγεις. Ευχαριστούμε το Θεό, που σε χάρισε σε όλους μας. Καλό σου ταξίδι αγαπημένη μας και να μας προσέχεις από εκεί ψηλά.

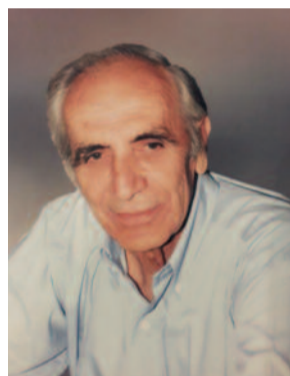
Τα παιδιά σου

Στη μνήμη Γεωργίου Δημ. Φλέσσα

Στη μνήμη του πατέρα μας-συζύγου

Ο πατέρας μας Γεώργιος Φλέσσας γεννήθηκε στις 4/2/1942 στη Ζούρτσα. Αγαπούσε πολύ το όμορφο χωριό του, ένιωθε περήφανος για την καταγωγή του, καθώς επίσης για το γεγονός ότι από παλιά πολλά παιδιά του χωριού σπουδάζανε και πολλοί συγχωριανοί του προκόψανε στη ζωή τους. Δυστυχώς, δεν πρόλαβε να δει το πατρικό του σπίτι για ύστατη φορά, το οποίο είχε τόσο πολύ επιθυμήσει! Αρρώστησε, αλλά δεν λύγισε, είπε: «Θα το προσπαθίσω, θα κάνω ό,τι πρέπει, η ζωή είναι ωραία», και δίπλα του πάντα συμπαραστάτης και γεμάτη φροντίδα για εκείνον, η μητέρα μου ως το τέλος....

Έχουμε κρατήσει όλες τις καλές αναμνήσεις, τις συμβουλές και τα λόγια του: «Η ζωή είναι μικρή και πρέπει να περνάμε καλά, όταν δεν περνάτε καλά να φεύγετε», και όταν πηγαίναμε στη δουλειά «Καλή δύναμη, παιδί μου». Αγαπούσε πολύ τη φύση, τις ηλιόλουστες μέρες και πάντα τις χαιρότανε, έκανε μακρινούς περιπάτους, αγαπούσε το φως, ήθελε τα εξώφυλλα του σπιτιού ανοιχτά νύχτα-μέρα και λάτρευε τον

ήχο της βροχής. Ήταν πολύ συμπαθής στα μικρά παιδιά, που και ο ίδιος αγαπούσε, αλλά και στους μεγάλους, γιατί ήταν κοινωνικός, φιλόξενος, εξυπηρετικός, όπου μπορούσε να βοηθήσει, πολύ ευχάριστος, με ωραίο χιούμορ. Γινότανε η ψυχή της παρέας, ακόμη και στο Νοσοκομείο δεν έχασε το χιούμορ του και αστειεύτανε με ασθενείς, νοσηλευτές και γιατρούς.

Την προτελευταία μέρα της ζωής του δεν είχε επαφή με την πραγματικότητα, καθόμουν δίπλα του, τού χάιδευα το μέτωπο και του κρατούσα το χέρι... Αυτή ήταν και η τελευταία φορά που τον άγγιξα! Έφυγε από τη ζωή στις 13/10/2020. Παράξενο πράγμα ο θάνατος... όπου και να ψάξω, δεν θα τον ξαναδώ... δεν θα τον αγκαλιάσω ποτέ ξανά!!

Θα λείπει σε όλους μας.

Η κόρη του Αγγελική Φλέσσα

ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΟ

Θα θέλαμε να ευχαριστήσουμε μέσα από την καρδιά μας τον ανιψιό του και χειρουργό **Γιάννη Φλέσσα** και τον **Δήμο Χρυσικό, χειρουργό, για τη βοήθεια και τη συμπαράστασή τους, τους οποίους ιδιαίτερα αγαπούσε και εκτιμούσε.**

Εισφορές για την εφημερίδα

Βλάχος Θεόδωρος του Ιωάν.	10€
Βλάχου-Παύλου Χρυσούλα	10€
Βλάχου-Αλεξίου Παναγιώτα	10€
Κουτή Αγγελική	20€
Πιπιλή Μαρία του Χρηστ.	100€
Καρανάση Άννα του Σωτ.	50€
Παπαγεωργίου Αγγελική, Λεωνίδας, οικογένεια	55€
Γερόσταθος Κωνσταντίνος του Αντων.	20€
Παπαϊωάννου-Κριτσέλη Αθηνά	100€
Βουδούρη Αλεξάνδρα του Κων.	100€
Κρεσταινίτη Γαληνή	30€
Μιτσέλη-Αντωνίου Αριστέα	50€
Γλούμης Θεόδωρος	20€
Βλάχη Παναγιώτα του Γρηγορ.	20€
Βλάχης Αλέξιος του Γρηγορ.	50€
Καραμόσχος Νικ. και Σακελλαριάδη Βασιλική	50€
Θωμόπουλος Γεώργιος	20€
Μανώλης Ανδρέας του Παν.	150€
Δάβανος Ιωάννης του Νικ.	100€
Αγγελοπούλου Νίκη του Δημοσθ.	40€
Γλούμης Θεόδωρος του Τιμ.	50€
Ανώνυμη (κατά επιθυμία της)	100€
Σούμας Βασίλειος	30€
Πορφύρης Γιώργος	10€
Κοκκώνης Αλέκος και Τούλα	10€
Παπανδρέου-Αρβανίτη Σπυρούλα	20€
Δούφα Χριστίνα του Κων/νου	10€

Δούφα Παναγιώτα σύζ. Κων/νου	10€
Δάβανος Αθανάσιος και Μαρία	50€
Βλάχης Νικόλαος του Ελισσαίου	20€
Βλάχη Ουρανία του Ελισσαίου	20€
Λαγοπόδη-Κουκλαμάνη Κων/να	20€
Τσουκαλάς Γεώργιος του Νικολ.	20€
Τσουκαλάς Κων/νος του Γεωργ.	20€
Γλούμης Άγγελος	50€
Βλάχης Ιωάννης	20€
Βλάχη Μαρία του Ιωάν. (Ολλανδία)	40€
Αντωνόπουλος Ιωάννης	20€
Παπανδρέου Μαρία του Νικ.	30€
Παπανδρέου Ανδρέας του Νικ.	20€
Σμυρνή Ελένη του Ανδρέα	25€
Ανώνυμος (Παλλήνη, κατάθεση χωρίς όνομα)	20€

Εις μνήμη

- **Παπανδρέου Γεώργιος του Νικ.** ..... 250€ στη μνήμη του πατέρα του Νικολάου.
- **Κρανίτη Ιωάννα** ..... 50€ στη μνήμη της μητέρας της Γεωργίας Μανιάτη.
- **Ζώης Ιωάννης και Δημήτρης** ..... 50€ στη μνήμη του πατέρα τους Αναστασίου.
- **Κρεσταινίτη Κων/να** ..... 20€ στη μνήμη του συζύγου της Ιωάννη.
- **Ζώη Δήμητρα** ..... 100€ στη μνήμη του πατέρα της Αναστασίου.
- **Γλούμης Βασίλειος και Άννα** ..... 50€ στη μνήμη Φλέσσα Γεωργίου του Δημ.

Δωρεά εκπαιδευτικού υλικού

Δύο συμπατριώτες μας, που επιθυμούν να μείνουν ανώνυμοι, πρόσφεραν χρήματα στο Σύλλογό μας για την αγορά τεσσάρων τάμπλετ, τα οποία προορίζονταν και παραδόθηκαν στο Γυμνάσιο του χωριού μας.

Τους ευχαριστούμε για τη δωρεά τους, η οποία ενισχύει τον εκπαιδευτικό εξοπλισμό του σχολείου εν μέσω των δυσκολιών της πανδημίας, που έχει επιβάλει στα σχολεία ιδιόρρυθμες συνθήκες διδασκαλίας και μάθησης.

Στη μνήμη Δημητρίου Πιτσινής

ΧΑΜΕΝΟΣ ΑΔΕΡΦΟΣ

Στέκομαι σε θαλασσοδάρτη ακτή. Τα κύματα αφρισμένα με τυλίγουν κι εγώ παραδομένη στην άβυσσο της ανυπαρξίας. Σαν τυφλή κοιτάζω μα δεν βλέπω. Τι σκοτεινά. Όλα παγωμένα γύρω μου. Γυμνό τοπίο οι θύμησες. Πικρή ομίχλη σκέπει το άνουδρο φως. Θλίψη πιχτή, θρήνος βουβός. Οι αέρηδες φυσούν στ' αφτιά μου το κλάμα του Χαμένου Αδερφού. Λυγμοί περαστικοί, βγαλμένοι από τα άδυστα της ύπαρξής μου. Πώς θα κατορθώσω απ' το ανήλεο κύμα να γλιτώσω; Πώς θ' αντικρύσω και πάλι το φως της Ανατολής; Πώς θα φωτίσω τη σκιά εκείνης της μέρας; Πώς θα ζήσω δίχως πόνο; Ελπίδα ορφανού το φως της ύπαρξης. Χαμένο στον αφρό το χάδι της μάνας. Γέμισαν αγκάθια οι προσδοκίες. Νεκρική σιγή σκορπίζει στον αέρα. Λαμπερή αστραπή μαγεύει το σκοτάδι. Εγίνα πέτρα και φως.

Δέσποινα Πιτσινή

Εις μνήμη του πολυαγαπημένου μου πατέρα, Δημητρίου Πιτσινή

2021: ΤΟ ΔΙΑΚΟΣΙΟΣΤΟ ΕΤΟΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ

• Όποιες κι αν είναι οι εποχές, όποιες κι αν είναι οι συνθήκες, κάθε που αλλάζει ο χρόνος, είναι στην πρώτη γραμμή η επιθυμία, η ελπίδα και οι ευχές για μια καινούργια καλή χρονιά. Και μάλιστα, όσο πιο δύσκολα είναι τα πράγματα, τόσο πιο βαθιά είναι η επιθυμία, τόσο πιο ζωντανή είναι η ελπίδα και τόσο πιο ουσιαστικό χαρακτήρα αποκτούν οι ευχές, γιατί εκφράζουν τη βαθιά και πραγματική αγωνία για το αύριο και δεν αποτελούν μόνον τυπικό στοιχείο επικοινωνίας, που υπαγορεύεται από τους κανόνες της καλής συμπεριφοράς και από τη συνήθεια.

• Με αυτά τα συναισθήματα και με πολλές προσδοκίες υποδεχόμαστε και τη νέα χρονιά. Πρώτα απ' όλα, περιμένουμε με αγωνία, να απαλλαγούμε από τη θανατηφόρα πολιορκία της πανδημίας, να ανακουφιστούμε από τις οικονομικές, κοινωνικές, ψυχικές και άλλες συνέπειές της, να ανασυντάξουμε τις δυνάμεις μας και να επιστρέψουμε σε πιο κανονικούς ρυθμούς της ζωής μας.

• Περιμένουμε, επίσης, να εορτάσουμε τα διακόσια χρόνια από την έναρξη της Επανάστασης του 1821, με την ελπίδα και την ευχή, οι συνθήκες να επιτρέψουν έναν πολύπλευρο και ουσιαστικό εορτασμό, αντάξιο της σημασίας του σπουδαίου, μεγαλειώδους γεγονότος της Εθνικής μας Παλιγγενεσίας.

• Και, βεβαίως, περιμένουμε ακόμα, με δικαιολογημένη φιλοδοξία, να συμβάλει και το χωριό μας στον εορτασμό αυτό με διάφορους τρόπους, ανάμεσα στους οποίους ξεχωρίζει η τοποθέτηση σε περίοπτη θέση της προτομής της Αδαμαντίας Γρηγοριάδου, που ήταν πρωτοβουλία των γυναικών της Ζούρτσας.

• Στην Αδαμαντία και σε άλλες ηρωίδες του Αγώνα, αλλά και σε γεγονότα και σε πρωταγωνιστές της Επανάστασης, η εφημερίδα μας έχει και παλιότερα αναφερθεί. Και στο επόμενο φύλλο, καθώς το Μάρτιο θα έχουν συμπληρωθεί τα διακόσια χρόνια, είναι βέβαιο ότι θα ασχοληθεί περισσότερο, ελπίζοντας και στη βοήθεια αναγνωστών, που μπορούν να γράψουν και να στείλουν κείμενά τους, φωτογραφίες κ.τ.λ., για δημοσίευση. Επομένως, δεν εξοφλεί τις υποχρεώσεις της απέναντι σε αυτό το κορυφαίο γεγονός, με αυτή τη μικρή αναφορά. Το παρόν σύντομο κείμενο πρέπει, απλώς, να θεωρηθεί ως ένα καλωσόρισμα του 2021, δηλ. του διακοσιοστού έτους από το '21 της Επανάστασης, και ως πρόλογος για όσα θα κληθούμε να στοχαστούμε, να αισθανθούμε, να εορτάσουμε, να πούμε, να γράψουμε και να πράξουμε, τιμώντας την κορυφαία στιγμή της νεότερης ιστορίας μας, στην οποία οφείλουμε τη δημιουργία και την έναρξη της ζωής του ελεύθερου Νέου Ελληνικού Κράτους.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΣ

Αδαμαντία

(Συνέχεια από το προηγούμενο)

Όσο περνούσε ο καιρός, μία καινούργια έννοια ήρθε να προστεθεί στη «βιοτική μέριμνα», στην έγνοια για τον σκλαβωμένο Ρωμό του τόπου τους, του οποίου τις τύχες διαφέντευαν, κάτω πάντα από την καυτή ανάσα του αρπακτικού κατακτητή, αλλά και στο μεγάλωμα των παιδιών. Ένα όνειρο, μία μεγάλη και σπουδαία ιδέα, που σιγά σιγά άρχιζε να παίρνει σάρκα και οστά. Τα πόδια τρέχαν περισσότερο, το μυαλό φτερούγιζε περισσότερο, η καρδιά πύρωνε περισσότερο ετούτες τις ημέρες. Τις πρώτες του έτους 1819, 21 χρόνια από τον χαμό του Ρήγα από το Βελεστίνο της Θεσσαλίας, τον Θούριο του οποίου σιγοψιθύριζε ο προεστώς Γρηγόρης, καθισμένος κοντά στο τζάκι του υποστατικού του.

- Πόσο αληθινά ετούτα τα λόγια, κύρη μου! Και ό,τι είναι αληθινό, βαραίνει και πονάει. Μακάρι να θυσιάζα τα καλά μας για τη Λευτεριά του Γένους, του αποκρίθηκε η Διαμάντω, που στέκοταν δίπλα του.

- Θα 'ρθει και κείνη η ώρα. Αγάλι αγάλι. Προς το παρόν θα θυσιάσω λίγο από τον χρόνο μου για τη σύναξη των γερόντων. Ήλθε καλεστήρι από τον Μορα - Βαλεσή, που μας καλεί στην Τριπολιτσά, είπε χαμογελώντας ο άρχοντας Γρηγόρης.

Στο άκουσμα αυτής της κουβέντας η Διαμάντω χλώμιασε, σαν κάτι κακό να προαισθάνθηκε. Οι καιροί ήταν πονηροί και τα χρόνια δισεκτα. Για όλους τους ραγιάδες. Τρανούς και μικρούς, τους

αναγκασμένους χωρίς τα χρειαζόμενα, αλλά και αυτούς με το πολύ το βιος.

- Πρόσεχε, του είπε λιτά και σοβαρά, όπως πάντα. Η Παναγιά της Ζούρτσας, η Μπόγαλη, στο πλευρό σου.

Και έτσι, λοιπόν, κίνησε ο άρχοντας Γρηγόρης για την πρωτεύουσα του Μοριά. Σε ανάλογες περιστάσεις πάντα τον συνέντευχε ο πιστός του κάπος, ο σωματοφύλακός του, δηλαδή, ο Μανόλης. Αυτή τη φορά όμως ο Γρηγόρης τού είχε δώσει την άδεια του, να πάει ίσαμε το χωριό του, ένα ορεινό χωριουδάκι στην Αρκαδία τα μέρη, για να βοηθήσει τους δικούς του να μαζέψουν τις λιγοστές καχεκτικές ελιές τους.

Στην Τριπολιτσά, μέσα στο Σαράι του Μορα - Βαλεσή, ο προεστώς Γρηγόρης απάντησε και άλλους ίσους του, από όλα τα βιλαέτια του Μοριά. Ο Μορα - Βαλεσή βρήκε την ευκαιρία να τους ξεναγήσει στα αρχοντικά του και πάσχιζε να τους συνετίσει - κατά πως εκείνος πίστευε - πότε με γλυκόλογα πότε με φοβέρες «να μην αποτολμήσουν καμιά αποκοτιά και να μη συλλογιστούν να κάνουν το παραμικρό από όσα ψιθυρίζονταν πως σχεδίαζαν οι σκλαβωμένοι ραγιάδες». Ταυτόχρονα, με τρόπο μαστόρικο όσο και ύπουλο, ρωτώντας και κουβεντάζοντας μαζί τους, προσπαθούσε να τους αποσπάσει πληροφορίες.

(Συνεχίζεται)

Χρήστος Χαχόλος
 Φιλολόγος του Γυμνασίου
 Νέας Φιγαλίας

Μια κόρη τ' αποφάσισε (Θεσσαλικό, της Κλεφτουριάς και της ομορφιάς)

Μια κόρη τ' αποφάσισε να πάει με τους κλέφτες,
 βάνει φωτιά στον αργαλειό.

Βάνει φωτιά στον αργαλειό, στο φιλντισένιο χτένι,
 και τ' άρματά της φόρεσε.

Και τ' άρματά της φόρεσε και πάει με τους κλέφτες,
 δώδεκα χρόνους έκανε.

Δώδεκα χρόνους έκανε στους κλέφτες καπετάνιος,
 κανείς δεν τηνε γνώρισε.

Κανείς δεν τηνε γνώρισε πως ήταν κορασίδα,
 και μια λαμπρή μια Κυριακή.

Και μια λαμπρή μια Κυριακή, μια 'πίσημη ημέρα,
 βγήκαν οι κλέφτες στο χορό.

Βγήκαν οι κλέφτες στο χορό, να ρίξουν το λιθάρι,
 το ρίχνουν τα κλεφτόπουλα.

Το ρίχνουν τα κλεφτόπουλα, το πάν' σαράντα ανδάρια,
 το ρίχνει και η κορασιά.

Το ρίχνει και η κορασιά, το πάει σαράντα πέντε,
 κι από το σείσμα το πολύ.

Κι από το σείσμα το πολύ κι από το λύγισμά της,
 εκόπει τ' αργυρό κουμπί.

Εκόπει τ' αργυρό κουμπί κι εφάνει, κάτι εφάνει,
 κι άλλοι το λένε μάλαμα.

Κι άλλοι το λένε μάλαμα κι άλλοι το λένε ασήμι,
 'κείνο δεν είναι μάλαμα.

'Κείνο δεν είναι μάλαμα 'κείνο δεν είναι ασήμι,
 μόν' είν' της κόρης το βυζί.

Ο ΔΡΟΜΟΣ ΓΙΑ ΤΟ ΚΟΙΜΗΤΗΡΙΟ

Τον περασμένο Αύγουστο βρέθηκα στο κοιμητήριο του Προφήτη Ηλία, για να παραστώ στην εξόδιο ακολουθία ενός φίλου.

Ο δρόμος που οδηγεί προς το χώρο αυτό, από την Ντριβάλα και πάνω, καθώς και τα γύρω, θύμιζαν χώρο στάθμευσης, με αποτέλεσμα, ο μοναδικός δρόμος για το κοιμητήριο να είναι κλειστός και απροσπέλαστος για τα τροχοφόρα. Περιμένοντας να αρχίσει η εξόδιος τελετή και έχοντας στο νου μου την εικόνα αυτή, έκανα μερικές κακές σκέψεις, οι οποίες μπορεί, όμως, να αποδειχθούν ωφέλιμες και θα ήθελα να τις μοιραστώ με τους υπεύθυνους και αρμόδιους του χωριού μας, του Δήμου μας και -γιατί όχι- και με τους συμπατριώτες μας.

Τι θα γίνει, για παράδειγμα, εάν από την προσέλευση του κόσμου ως και την αποχώρησή του, διαδικασίες που διαρκούν για δύο και περισσότερες ώρες, συμβεί σε κάποιον αδιαθεσία ή ακόμα και κάτι πιο σοβαρό; Πώς θα μπορέσει να προσεγγίσει στο σημείο αυτό ο γιατρός για τις πρώτες βοήθειες ή ακόμα-ακόμα και κάποιον ασθενοφόρο για διακομιδή, εάν χρειαστεί; Τι θα γίνει επίσης, εάν αυτό το χρονικό διάστημα τύχει να εκδηλωθεί κάποια πυρκαϊά από αναμμένο κεριό, αναμμένο καντήλι, τσιγάρο κ.λπ.; Εγώ προσωπικά δε θέλω ούτε να το σκέπτομαι και απεύχομαι τέτοιο σενάριο. Μήπως είναι η ώρα, οι αρμόδιοι να βρουν κάποια λύση, ώστε ο μοναδικός δρόμος, που οδηγεί προς το κοιμητήριο, να μην είναι αδιέξοδος; Βέβαια, εγώ δεν είμαι ειδικός, αλλά μήπως η χάραξη και η διάνοιξη ενός καινούριου δρόμου θα αποτελέσει τη λύση του προβλήματος και ταυτόχρονα θα ανακουφίσει και θα αξιοποιήσει τη γύρω περιοχή; Μήπως επίσης η κατασκευή ενός χώρου στάθμευσης για τα τροχοφόρα πλησίον του κοιμητηρίου θα ήταν μία λύση, ώστε ο μοναδικός αυτός δρόμος να παραμένει ανοικτός και προσβάσιμος; Μήπως και τα δύο αυτά τελικά;

Ο Δήμος μας και το χωριό μας έχει άριστους τεχνικούς και επιστήμονες τέτοιων ειδικοτήτων, για να μας δώσουν τις απαντήσεις που χρειάζονται. Αυτές τις λίγες σκέψεις μου και τον έντονο προβληματισμό μου μοιράστηκα μαζί σας, με την ελπίδα και την ευχή μαζί, να γίνουν αιτία γόνιμου προβληματισμού όλων μας και κυρίως των αρμοδίων και υπευθύνων και να μη μείνουν κλειδωμένες σε κάποιο συρτάρι, αλλά να γίνουν πράξη, δίνοντας λύση σε ένα τόσο υπαρκτό και σοβαρό πρόβλημα.

Με εκτίμηση
 ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΤΣΟΥΚΑΛΑΣ